

Nro. 43.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken November 25 dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Az Olmützhől naponként ideérkező Stafeták olyan öröndetes tudósításokat hoztak, hogy a' mi igen fzeretett és tífztelt Felséges Afzfzonyunknak betegségi környülállasai szünetnélkül jobbúlnak. Ehez képpest itt, Felséges Parantsolat fzerént valamint a' Cs. K. Udvari templomban, úgy a' városi és külső városi templomokban is a' Szentség kitétetteivén közönséges ajtatofságok tartattak bizonyos meghatároztatott órákon három napokig, rész fzerént az ő Felsége betegsége jobbra lett fordulásának meghálálása, rész fzerént pedig egélségének tökéletes hely-

reálláséért való imátkozás végett. Ezen ajtatofságok és buzgó imátságok e' hónap' 20, 21, és 22-dikén tartattak az Udvari templomban, a' hol a' Cs. K. Udvarhoz tartozó minden személyek, és az Udvari Dámák is változtatva, megjelentek.

Az e' hónap 22-dikén ugyan onnét t. i. Olmützből érkezett hiradások fzerént 20 dikban már néhány oráig az agyból is felkelt volt a' Felséges beteg, és, 21-dikre, az azon éjszakai tsendes alvás után, észrevehetőleg jobban érezte magát: azonközben, minthogy mint kiki képzelheti, az ő Felsége egészségének tökéletes helyreállittatása még töbetske időt kíván, erre nézve az ő Felségek Bétsbe való vízfzaterések is későbbre fog megesni, hogysen remélltetett.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Spanyol és Portugallus Történetek, a'
Frantzia levelekből.

Bayonne, November 8-kán: — Valóságosúl, hogy Romána tökéletesen megverettetett, és hogy a' Frantzia sereg most Bilbaoban van, 'shogy nem soká Saint-Anderben is lesz. — Generális St. Cyr már elment Vittoriából a' maga fő hadi szállítására Figuierasba, hogy az ő vezérlése alá adatott különös armádiát, a' melly rész fzerént Olafz rész fzerént Frantzia Regementekből áll, által vegye. Gondólják, hogy az ő armadiája Arragoniaban fogja magát a' nagy armadia' bal szárnyához tsatolni. A' Figuieras és Barcellona között való közösülés' útjat már kinyitotta.

A' Spanyol országí Frantzia nagy armadia nyoltz nagy táborokra osztatik, a' mellyeknek különös vezérjeik, Ney, Bessieres, Soult, Mortier, Victor,

Moncey, St. Cyr, és Junot Marschallok. Mondják, hogy egy kilentzedik tábor is formálódik Tartalék nevezet alatt; ezt nagyobbára a' Császári testörző Regementek fogják tenni. A' vezére leszen Marschal Befsieres, a' melly esetben Marschal Lannes foglalja-el a' Befsieres helyit a' nagy hadi lineában.

Néhány napokkal ennekelötte ugyan megváltoztatni kéntelenítettett vala fekvését a' Frantzja hadi linea, de már most ismét előnyomult kevés szempillantalogig elhagyott tanyáiba. Az alatt t. i. a' míg Blake és Romána insurgens vezérek egykülönös sereggel Bilbaoba bényomúltak vala, az ő hadi lineájokkal az Ebro vizén által akartak rontani. Főbb probájokat a' Navarrai határoknál tették, a' hol a' Frantzja hadi lineának bal szárnyát Marschal Moncey vezérelte. Már mentek is volt annyira, hogy Vianát, Logronot, és Calahorrát elfoglalván, a' közép pontra is réa rontani akartak Navarrából. A' plánunjoknak annak kellett lenni, hogy vagy Pampunát elvegyék, vagy pedig ha ezt véghez nem vihetik, tehát leg alább a' Marschal Moncey táborát szakaszszák-el az armádia több részétől. De sem egygyik sem másik tzéljokat el nem érhatték. Az igaz, hogy Marschal Monceyt néhány szempillantalogig már el vágták volt a' nagy armádiától, hanem ő azzal nem soká ismét öszszetsátolta magát, és minthogy az alatt Blake és Romana, kiknek Bilbao- ba való bérontások az ő hadi lineájoknak az Ebro mejjékein való előnyomulásával függésben volt, Bilbaóbol visszsa verettetett, tehát ilyen módon az ő egész oriási plánunjoknak füstbe kellett menni.

Lerin mellől, a' hol Oktober' 26-kán Moncey

megverte az Insurgenseket, 600 hadi foglyok érkeztek meg Bayonnébe. Tisztjeiket a' várba vitték fel. Ruházat' dolgában nagy fogyatkozást szenvednek az insurgensek. Ezek a' kiket ide hoztak, igen rongyosok; tsaknem mezitláb jöttek.

Egygyik nagy magazinumokat Toulouse városánál gyujtotték özfze a' Frantzia seregek. Innen szállitják az eleséget a' St. Cyr táborá után. Ezen vezér ilyen tábori jelentést hirdettetett ki Oktob. 29-kén Perpignánban, a' még akkor ott lévő hadi szálláson: — „Frantzia Birodalombéli Gróf St. Cyr, a' tábor' fő vezére jelenti, hogy a' Barcello-nai Komendánstól Ofztályos Generális Dühesmtől olyan tudósítást vett légyen, hogy ő Oktober 10, 11 és 12-dik napjain az ellenséget tökéletesen megverte, 1200 embert megölt vagy megsebesített, és 6 ágyut nyert. Gen. Dühesm igen meg van elégedve minden ez nap véle együtt tsatázott tisztekkel és közemberekkel. A' 93-dik Regimentről és az Olafz (úgy nevezett) Velitesekről azt írja, hogy ezek úgy tették minden hadi fordúlásaikat, mintha tsak parádépiatzon lettek volna.“

Páris, November 10-kén. A' Danczkai Hertzeg (M. Lefebvre) Oktob. 31-kén, minekutánna Marquis de la Romanát tökéletesen megverte volna (így tehat nem Marschal Ney, mint eleinten irattatott volt), bément Bilbaóba. Ebben a' szempillantatban az egész Frantzia hadi lineának megmozdúlva kell lenni. — Bizonyos, hogy utólsó tudósításainknak megindulásokkór már Tolosában volt a' Császár fő hadi szállása, de úgy gondolták, hogy Vittoriába fogna általtétetödni.

Azt közönségesen erősfítik, hogy a' Frantzia

armádia leg elsöbben is a' Marquis de la Romana táborát izándekezott mindenfelöl körül venni, és a' több insurgens seregektöl elvágván, ötet minde-
nestöl elfogni: hanem, hogy ezen tzeljét menyiben érhetted el, arról még ezután érkeznek el a' hiteles tudósítások. Hogy Gen. Blake megverettetvén, 6000 embert elvesztett volna, még ez is tsak bi-
zontalan és meg valóságosúlást kívánó hír.

A' Spanyol Insurgens Junta békefséges kötésre lépett a' Swéd Királlyal, a' ki már Követet is köldött Madridba.

A' Lengyel katonasághoz Spanyol országban sok féle kegyelmefségeket mutat Napoleon Császár. Leg kisebb katonai virtusokat gazdagon jutalmaztatja. Egy Lengyel Strázsamester még nem nyerhetvén a' Generálifsától, hogy egy Bayonnei leányt feleségül elvehessen, egyenesen a' Császárhoz folyamadt érette, a' ki nemtsak hogy ezt megengedte, hanem ennekfelette 6000 Livrát is ajándékozott néki.

Rochelléböl November 4-kén. Még máig is tsudálatosnak lenni tettzik sokak előtt, miként történhetett az, hogy az Anglus Generálisok olyan betsületes Capitulatióval hazájokba botsátották Portugalliából a' Frantzia seregeket, de meg lehet jegyezni, hogy a' Vimerai tsata, a' melly után ez a' Capitulatió tökéletefségre ment nem kevésé ditsöséges volt a' Frantzia seregeknek. A' Hertzeg Abrantes Marschal Junot fekvése ugyan eléggé veszedelmes volt. Egy felöl az Anglusok, más felöl két insurgens seregektöl levén körölvétettette, továbbá egy felöl a' támadásban foglalatoskodó Spanyol tartományoktól fenyegettetvén, más felöl a' Lisbo-

nai lakosok eránt is gyanakodván, a' kik ha szintén még addig tsendesen viselték is magokat, meglehet, hogy ez eleségnek nem léte őket is nem soká felindithatta volna: ilyen környülállások között határozta a' Frantzia vezér Marschal Junot, arra magát, hogy Lisabonban őrző sereget hagyván, seregének több rézével maga mennyen eleibe az Anglusoknak, a' kik Vimierához kiszállottak volt. Ő 12 mért-földnyire menvén ezeknek eleibe, 10 ezer emberekkel, 25,000 emberekből álló seregnek ajánlott ütközetet, és sok embert megölt. Előre általlátta volt ő annak szükséges voltát, hogy melly hasznos legyen néki olyan mezfize ejteni Lisabonától az ellenséggel való megütközést, hogy ezen város' lakosai az Anglus ágyuknak durrogásokat ne hallhassák. A' Frantzia vezér' plánuma a' volt továbbá, hogy megmutassa az ellenségnek, hogy a' Frantzia armádiának állapota még olyan volt volna Portugalliában, hogy nemcsak az országnak megoltalmazhatását, remélhetné, hanem még megtámadólag is tsatáthatna az ellenséggel. Ezek voltak azok a' M. Junot által előre okosan tétetett, s azután bátorsággal munkába vétetett intézetek, a' mellyek a' Frantzia seregekre nézve illy betsületes Kötést magok után vonták. Való az, hogy a' Wellesley serege 25,000 emberből állott; hogy számos insurgens sereg is függött az ő rendeléseitől, és hogy éppen a' a' Vimierai ütközet alatt Gen. Dalrymple is meglehető sereggel szállott ki. Egyéb eránt akár mit mondjanak az Anglusok, bizonyos az, hogy az ő vesztések leg alább volt annyi mint a' miénk; és hogy részekről néhány előkelő tisztek elhullottak, vagy megsebesedtek, midőn azonközben mi egy-

gyet is el nem vesztettünk; noha többek alatt esetek a' lovak. A' miéink között csak Gen. Salignac kapott egy lövést a' karján.

Nagy dicséretire szolgálhat továbbá a' mi fő vezérünknek M. Junotnak (igy folytatja szavait a' Rochellei Frantzia tudósító) hogy azon 8000 Spanyolokból álló sereget, a' melly Lisabon mellett Quesnel nevű Generálisunk alatt tanyázott, hanem a' Frantziáktól elállván önnön vezérét Quesnelt fogságra tette, minden baj nélkül ki tudta a' fegyverből vetkeztetni. Mikor ezek a' 8000 Spanyolok Gen. Quesnel ellen feltámadtak 's ötet árestáltak, csak 20 Frantzia volt véle.

Páris, Nov. 10.kén. Marschal Lefebre a' Dantzkai Hertzeg (tehát nem Ney) Oktob. 13.kén, minekutánna Marquis de la Romanát tökéletesen megverte volna, Bilbaót elfoglalta. Az egész nagy armadia mozgásban van.

Mind ezekre az ujj verekedéseket említő levelekre nézve meg lehet, sőt szükséges is megjegyezni, hogy mind ezekről az ujj hadi történetekről a' Párisi Monitör még semmit ki nem adott volt, és ezek a' levelek igen kevésbé egygyeznek meg a' dolgoknak előbeszélésében. Az egygyik fzerént Saragofsának ostromlására mént a' Dantzkai Hertzeg; a' másik fzerént Bilbaót foglalta-el. Az egygyik azt erősíti, hogy Guipuscoában Tolosa városában, a' másik, hogy Vittoriában legyen a' Napoleon fő hadi szállása. Annyi bizonyos, hogy a' Frantziák a' magok Spanyol ország ellen kezdett hadi munkájok fundamentomlineájának kemény pontjait, úgymint a' Fuentarabiai, St. Sebastiani, Figuerasi, Barcellonai, 's Pamplunai nevű erősségeket, a' mellyekbe mint az

akkori Király IV-dik Károly Szövetséges Társai, ezen Király parantsolatjára a' mult tavafzon Martzius és Aprilis hónapokban bébottsáttattak volt, még most is birják, Pampluna ellen nem régen, rárohánás által való próbát tettek, a' Spanyol tudósítások fzerént, az Insurgensek,

A' Madridi Ujság utolsó darabjában és az onnan jött egyéb magános levelekben ezek a' nevezetesebb tárgyak fordultak elő: — VII-dik Ferdinandus, Augustus 24-kén ismét nagy solennitasokkal kiáltatott, mint Spanyol ország és India Királya — a' IV-dik Károly Király' Familiajával Bayonnében végeztetett minden nevezetes Aktáknak magyarázatok, a' külömbkülömb tartományi Junták, 's az azután Madridban Aug. 22 kén felállittatott Közép Junta által kiadatott minden Proklamatziók, az Angus Minister Canning és a' Londonba követtségbe küldetett Insurgens Deputatusok t. i. Mattarosa és Don Diego Lopez de Vega között folyt alkudozások, az Ebro mejjékein 's a' Biscayai és Austuriai vidékeken fekvő Spanyol nagy hadi erőnek leírása, végezetre azok a' környülállások, mellyek Bilbaónak az Insurgens seregek által Sept. 15-kén és 17-kén történt elfoglalásakor előfordultak — Továbbá emlékezet tétetik még azon akadályokról is, a' mellyek a' Portugalliából Spanyol ország felé jövő két pafusok kultsváraikra nézve magokat előadták volt, de a' mellyeknek elhárittatások után már most minden akadály nélkül dolgozhatnak Portugallia felől is az Anglusok a' Spanyol országba benyomult Frantzia armádia ellen. (Ezen Almeida és Elvas nevű várak felett támadt, 's az Anglusoknak a' Spanyol országba való előnyomulásokat egy ideig aka-

dályoztatott nehézségnek a' volt, egy pár szóval, az oka, hogy az abban őrizeten feküdt Frantzia seregek magukat nem akarták a' Lisaboni Capitulatzióhoz tartani, 's által sem adták azokat addig, míg Anglus seregek nem mentek oda).

Ugyan ezen Spanyol tudósítások fzerént már az Anglus Gen Baird expedítziója is kifállott volt rész fzerént Corunnához rész fzerént St. Anderhez. Ö egyéb seregek között 10 Anglus Dragonyos Regimenteket is hozott, a' mellyekre leg nagyobb szükség volt a' Spanyoloknak, minthogy magoknak majd semmi lovaságok nintsen.

* * *

A' Spanyol és Portugallus dolgokról a' következőket hirdették-ki az Anglus levelekből ugyan-
tsak a' Frantzia Ujságok: —

London, Oktob. 21.-kén. Corunnából érkezett tudósítások erősítik, hogy Marschal Ney azon iparkodik, hogy Insurgens Generálist Blake't, közönséges ütközetre vegye; hanem ez a' bölts és sok tapasztalású vezér eltökéllette magában, hogy a' síkon való verekedést mind addig elkerülje, míg lovaságot nem kap a' vezérlése alatt lévő sereghez. Ez a' Generális Blake, a' kit mi Anglus írók is sokáig most Blake'nek, majd Blak'nak vagy Blok'nak nevezünk a' Német írók után, Irlandiai fiú; a' Galway nevű Grófságban Menloghban lakó Baronet Sir Walter Blake, közéről való rokona.

Gen. Dalrymple és Scot Portugalliából megérkeztek Londonba. Az utólsóval hofszas beszédet tartottak a' Ministerek. Az elsőről azt beszélik, hogy nagy kézfiséggel várja, hogy magát a' Lisaboni

Capitulatzióra nézve egy Hadi Itélőszék előtt megigazithatja.

Azonközben a' milyen erősen magasztalják a' Londoniak a' Generális Wellesley maga viseletit, éppen olyan erősen oltsárolják a' Generális Dalrym-léjét. Azt beszélik Wellesleyről, hogy ő mindent elkövetett, hogy Dalrymplet arra vehesse, hogy a' Frantziáktól ajánlatott Capitulatziót ne fogadja-el: hanem, mint másod vezér, ő tanátslásnál egyebet nem tehetett; erre pedig Dalrymple nem halgatott.

Közönségesen szollván az a' része az Anglus népnek, a' melly a' Ministerekkel ellenkező részfél tart, tellyeséggel nem akar megengesztelődni ezen Capitulatzióra nézve. A' hasonló gondolkodású lakosok Westminsterben néhány ezren ötféle gyülekezvén ugyan ezen Capitulatzióknak minémüségéről s az ezt illető egyéb környüállásokról tanátskoztak. Egy Wiskart nevű tagja a' gyűlésnek így beszélt: —

„A' szempillantat kedvező vala; azon seregünk, melly más felé vala eleinten rendeltetve, Portugalliába küldetett. Vetekedés támadván a' felett, ki rendeltetésék ezen seregnek fő vezérévé, a' lett a' következése, hogy olyan vezér választódott neki, a' ki magát soha sohol nevezetetésé nem tette. Ennél derekabb fegyveres sereg még soha sem volt, hanem a' vezére maga megvallotta a' Ministeriumnak, hogy ő a' réa bízott szolgálattal egészen esméretlen volna, és — ő kötötte ezt veszedelmes Alkú. Mnnél veszedelmesebb vala pedig ez az Alkú, annál inkább sietni kellett volna seregeinknek Portugalliából Spanyol országnak segítségére. De

nem így történt a' dolog. Seregeink még most is Portugalliában vannak. “

Finnerty nevű tag hasonló beszédet tartván azt vitatta hofzfzasan, hogy egy olyan Hadi Itélőszék, a' melyet a' Ministerek rendelnének a' Gen. Dalrymple megítélésére, nem volna a' tárgyhoz alkalmas. Ezen fontos tárgyra nézve a' Parlamentomnak kellene öfzfe gyülekezni. Néki úgy tetszik, hogy ezen dologban nem tsak a' Generális volna hibás, hanem a' Minister is részes, minthogy ő köteleztetett jó hadi intézeteket tenni az expediózióra nézve, etc. — Azt is mütogatta, hogy honét eredjen Angliában az a' rofz, hogy a' katonai előmenetek olly igen a' gazdagságtól legyenek felüggefztetve. Erőfsitette, hogy ennek nem lehetne külömben elejét venni, hanem tsak a' Parlamentom tagjainak ujj választatások által, a' meddig egy Minister sem lehetne betsületes ember, etc. —

Sheridán is beszéllvén, Finnertyvel a' Parlamentom' megujjittatása eránt egy értelemben volt, hanem azt tagadta, hogy Angliában ne lehessen a' Minister betsületes ember addig, míg ujj Parlamentomi választás nem esik (Ezen szavakra nagy katzagás támadott a' gyűlésben). — Végezetre javasolta Sheridán, hogy minden egyéb határozásokat féretévén, most tsak azeránt kellene a' Királyhoz folyamodni, hogy fogafson hozzá a' Parlamentom' ülésiéhez haladék nélkül. A' melly javasolás végezetre voksolás alá botsáttatván, meghatározott, hogy a' Westminsteri Választó Gyülekezet nevében egy alázatos esedező levél küldettefsék a' Királyhoz, melly által kerettefsék ő Felsége, hogy a' Parlamentomot, a'

Portugalliai történeteknek megvizsgáltságok végett gyűjtése öszsze.

Burdet és Sheridán neveztettek ki, hogy ezen Esedező irást a' Királyhoz vigyék. — Ezeket a' Párisi Anglus nyelven íródo Argus hirdeti. Ugyan ez adta ki, mint Anglus tudósítást a' következőt is: — “

„Az Anglus sereg Oktob. 4-kén még bé nem ment volt Lisbonába, hanem a' város mellett tanyázot sátorok alatt, a' hol, takorozója nem lévén a' katonaságnak, nem keveset szenvedett az idő miatt. A' Lisbonában való maradásra 4000 emberek voltak határoztatva, a' többekről nem tudták melly felé fogja útját venni. Már sok hetek eltelték azólta, hogy a' Frantziák Capitulatzióra léptek, és a' mint tudjuk még az Anglus sereg egy nyomot sem tett volt Spanyol ország felé, hogy az ellenséggel szembe szálljon, a' kit a' Spanyolok meg nem támadhat. tak mind eddig, azért, minthogy mind ágyuk mind lovaság' dolgában fogyatkozások van. Mire való ez a' halogatódzás? ez a' határozatlanság? Mi okon késleltetődnek derék seregeink abban, hogy azt a' mofskot le moshafsák, a' mellyet mások vetettek rájuk? Halasztják e' a' Frantzia seregek Generális Blake'nek megtámadását, addig, míg segítsége érkezik? Ne hízkeljenek az Anglus Ministerek magoknak azzal, hogy Marschal Ney olyan kedvezéssel fog Gen. Blake eránt viseltetni, mint látszik, hogy az Anglus vezérek Hertzeg Abrantes eránt viseltettek.“

Más levelekben ezeket olvassuk: — „Gibraltárt most egész Európában leg gazdagabb várnak lehet képzelní, minthogy a' leg gazdagabb Spanyol fa.

miliák minden felől oda hordják minden kintseiket, arra az esetre, hogyha talám az Insurgens seregek eltalálnának nyomattatni. A' klastromokból és templomokból is sok kintset hordanak oda. — A' Nagy Britanniai három egyesült országokban ismét számos gyalog és lovas Regimentek vettek parantsolatot, hogy a' belső vidékekről a' tengerpartok felé vegyék útjokat, hogy hajókra ülven Spanyol országba evezzenek. — Angliában próbát tettek a' levegő hajóval és azt igen alkalmasnak találtak, arra, hogy annak ségedelme által sok ezer Proklamatziókat bé lehelsen az ellenség' földire vinni, 's ott azokat elfzélelztetni.

Elegyes Jegyzések.

Azok az Északi Amerikai öt Vad Nemzetek, a' mellyek Kanadának Északi vidékeit lakják, és a' mellyeknek Követeik tavaly Novemberben a' Sz. György nevű Anglus erőtségben megjelentek volt, Orvos Doktor Jennerhez, a' tehenhimlőoltás feltalálójához, ilyen levelet küldöttek Londonba: —

„A' Kanadai Kormányozó Freres, a' mi Atyánk, általadta nekünk a' könyvet, mellyet te olly végre hozzánk küldöttél, hogy abból azt a' fontos találmánt megismerjük, mellyet néked a' nagy lélek néhány esztendőknél előtte kinyilatkoztatott, a' mely által t. i. a' himlő, ez a' mi törsokeinknek rettenetes ellensége, a' földről számkivettethetik. Mi ezen könyvet azon értelmes embereinknek kezekbe tettük, a' kiket a' mi Atyánk hozzánk szokott küldözni, mikor megbetegszünk vagy megsebesedünk. Mi el nem mulatjuk gyermekeinket a' Jenner névnek kimondására megtanítani, köszönvén a' nagy lélek-

nek, hogy néki olyan börtenséget és joltévó szívet adott. Betses ajándékozott való hálaadatoságunknak bizonyoságául, egy, üveg gyöngyökből készült övet és nyakbavalót küldünk néked ajándékba, és esedezünk a' nagy léleknek, hogy néked mind ezen a' világon mind a' lelkek országában viselje gondodat.

A' nagy kiterjedésű Spanyol Monarchiára nézve az a' kedvetlen hír érkezett Londonba, hogy a' nevezetes Cuba szigete a' Mexicói tengeröbölben, magát senkitől nem függőnek lenni kihirdette légyen. Ez a' sziget, az aranyon, ezüstön, dohányon, s egyebeken kívül tsak nádmézet egy millió mázsát szolgáltatott eddig az anyaországnak. Valami 300,000 fejer és ugyan annyi Szeretsen emberek laknak rajta. Fő városa Havanna; tsak ebben egyedül 46,000 emberek találatnak.

Azt írják Frankofurtumból (a' Menus mellől), hogy az Anglus Orzáplószék nem idegenkedik a' békeféltől, tsak olyanok legyenek a' feltételek, hogy Angliának ditsőségeivel és javával megegygyezzenek. Ugyan azon kútfőből, a' melyből ez a' hír eredett, vette az is eredetét, hogy a' Meklenburgi Hertzegnek remensége volna Swéd Pomeraniának elnyeréséhez és a' Nagy Hertzegi méltóságához. A' Stralsundi erőfiségeknek lerontatásokon minden nap sok ezer emberek dolgoznak.

A' Párisi levelek erőfítik, hogy a' Spanyol Insurgensek és az Anglusok Buenos Ayresbe is elküldöttek volna pénzért, hanem a' Kormányozó, a' már esméretes Generális Liniers, a' ki Frantzia születésű, nem tsak üres válafszal, hanem olyan fenyegetődzéssel botsátotta-el magátol a' Követeket, hogy ha még egyfzer olyan izenettel oda eveznek, ágyug lyobisokkal fogadtatja őket.

Azt írják Ertfurt városáról, hogy annyira megnyerte volna a' Napoleon Császár kedvét, hogy valamint a' többi Hanseatica városok, ugy ez is szabad és független város fogna maradni, 's mint azok az is egy tagjává fogna a' Rénusi Szövetségnek lenni.

Hogy az Anglus hadi hajóknak legyen a' télen a' hova a' Balticum tengerről magokat a' szelvezes időkben bévonhassák, ugy látzik, hogy még a' télnek elkövetkezése előtt el akarják Bornholm nevű Dánus szigetet foglalni. Gyaníthatóképpen ilyen tzelozással jelentek-meg ott a' Kristiansöe nevű kösziklaerősnél 9 hadi hajókkal, a' mellyek között 2 Linea hajók és 2 Fregátok találtattak. Oktober 24-dikén reggeli 6 óraker elkezdettek három ágyusgályákról a' várra való tüzelést, és annyi bombit hánytak béoda, hogy egy ház sem maradott épségben. Egy toronyban 6 Swéd hadi foglyokat is öfzse rontottak. A' sziget' Kohe nevű Komendansa is sebet kapott a' lábán, de a' ki azzal nem gondolván, magát székbenülve hordoztatta széllyel, és ugy biztatta a' vároaltalmazókat, a' melly vitézségiért a' Dannebrog Rendje tziemerét szánta néki a' Király. Ez úttal még nem érhettek-el Bornholm szigete eránt való tzeljokat az Anglusok; dél előtti 11 oraker már félbe hagyták volt a' várnak rongálását, és eleveztek onnét.

Némelly tudósítók azt jegyzték-meg, hogy a' Petersburgi Ujság még eddig semmi emlékezetet nem tett volna a' Swédekkel való fegyvernyugvás felől, melyből azt lehetne e' fzerént kihozni, hogy ez a' fegyvernyugvás tsak költemény és nem valóság lett volna: egy Koppenhágai levelben ellenben azt olvassuk, hogy néhány kitseréltetett és hazaérkezett

Dánus hadi foglyoknak erősitések fzerént, ezen fegyvernyugvást az Orofok felmondván, a' Swédek ismét megtámadták, és nékiek 6000 elesteből, sebeseből, és elfogattakból álló veszést okoztak volna. — De ezek tsak bizontalan hírek.

A' leg ujjabb tudósításaink még ma sem elégitik ki a' nagy várokozásban lévő közönséget. A' Bayonnei Ujságlevélben ennyi jött ki November 6-kán: — “

„A' Császár rendelkezéseinek (ugy mond), mellyeket az Insurgenseknek az Ebro mellvékeiről való elmozdítottásokra tett, leg jobb következései levének. Gen. Canstanhjos, minekutánna az ő fzélső vigyázó tanyái vízfízanyomattattak volna, kentelennek lenni szemlélte magát a' maga Sorriánál való tanyájának elhagyására is, melynek az is egygyik következése levé, hogy Romana Bilbaoban, többé a' Spanyol fő armádiától segedelmet nem remélhetett. A' Frantzia seregek alig várhatták, hogy az ő seregére réa ütsefsenek; néhány szempillantatok alatt készen voltak a' gyözedelemmel. A' Romana seregei, minthogy a' St. Ander felé való út már elvaga vágattatva, magokat ezen erős várba bé nem vehetvén, remélhetjük, hogy ez is minden órán kezünkre kerül.

A' Frantzia és Orofz Császárok által Angliának ajánltatott békefséges alkudozásoknak foganatofságokról (így irnak Amsterdamból Nov. 8-kán), még ma sem tudunk semmit. Tudósításokat veszünk fölle eleget, de a' mellyek egymásnak minden szempillantokban ellentmondván, az által bizonyítják, hogy költemények legyenek.